

LÁSKA proti moci

Konflikt lásky s mocenskými zájmy patří k tzv. věčným tématům dramatické tvorby. Umělce všech věků vzrušovala brutalita, s jakou byl nejsvětější cit mládí pokořován a srážen na kolena před tím nejhanebnějším, co může spoutat lidský rozum — před vládychtivostí, harpagonstvím, rodovými a jinými předsudky.

Navodit bez vulgarizací atmosféru velké historické paralely, demonstrovat téma v časové podmíněnosti i všelidské platnosti, vyburcovat diváka z klidu a ptát se po ceně jeho vlastních pohnutek, iluzí a činů — taková byla ctižádost tvůrců ostravské inscenace SCHILLEROVY tragédie ÚKLADY A LÁSKA. V tomto smyslu nelze rozhodně mluvit o nezdaru. Na území dvorských intrik, tam, kde se podle kupčí s náklonností obou milenců, dává R. KOVAL inscenaci úděsně přesnou kresbu. President von Walther (F. ŠEC) a jeho tajemník Wurm (Z. DŘEVOJÁNEK) — to jsou úctyhodně zahrané prototypy důstojných bytostí s vypreparovaným citem a chladnokrevnou ctižádostí. MATOUŠKŮV dvorní maršálek von Kalb je chvílemi až příliš impulzivní. Hůře se však vede „kladným“ postavám hry. Zdá se, že talentovaní mladí herci J. RÁŽOVÁ a V. ANTOŠ (Luisa a Ferdinand) teprve hledají osobitý a přirozený výraz pro své náročné role. Lady Milfordová je plastičtější u M. ASMANOVÉ než u hostující Z. VAŘECHOVÉ.

Druhá únorová premiéra ostravské činohry dává příležitost se setkat s dílem trojice nám blízkých umělců: s J. STEINBECKEM (s tím starým, jenž nemá nic společného s nepocho-pitelným vykořeněním toho dneš-ního), M. STEHLÍKEM, autorem GRANDLEHÁRNY na motivy Steinbeckových povídek, a s pražským režisérem M. HORAN-SKÝM, někdejší tvůrcem řady významných ostravských insce-nací.

V Grandlehárně se jadrně a s humorem vypráví příběh par-ty bezstarostných, nuzných chla-píků, kteří z čiré dobroty svých srdcí chtějí pomoci životem u-smýkanému doktorovi a pokaž-dé jim všechno vyjde jinak. Je to hra bez velkých konfliktů a slov, ale moudrá, přemýšlivá, plná vtipu a lidského tepla. A právě tak ji M. Horanský insce-noval spolu s početným soubo-rem činohry, z něhož jmenujme aspoň M. HORÁKA v úloze Doktora, A. MÜLLERA jako vůd-ce party Jacka a Z. ROZSYPA-LOVOU v roli rozšafné majitel-ky veřejného domu. U mikrofo-nu alternují s výbornými songy Z. MAJVALDOVÁ j. h. a M. AS-MANOVÁ. JIŘÍ NAVRÁTIL